

<http://www.transparency.sk>

Bajkalská 25
827 18 Bratislava 212
Tel:+421-2-5341 1020
Fax:+421-2-5341 7207

Alt Moabit 96
10559 Berlin, Germany
<http://www.transparency.org>
Tel: +49-30-3438 200
Fax: +49-30-3470 3912
Media Contact:
(Berlin) Jeff Lovitt/Jessica Berns
Tel: +49-30-3438 2045/60
Fax: +49-30-3470 3912
press@transparency.org
(Paris) Marie Wolkers/Jana Kotalik
Tel: +33-1-5377 3787

Tlačová správa

9. decembra 2004

Podľa Globálneho barometra korupcie 2004, ktorý pripravila Transparency International, politické strany sú na celom svete vnímané ako najskorumpovanejšie inštitúcie.

Najhoršie hodnotenie v oblasti korupcie majú politické strany – a to v šiestich z desiatich krajín. Vlády musia vynaložiť viac úsilia pre boj s korupciou a mali by začať ratifikáciou Protikorupčného dohovoru OSN.

Verejnosť po celom svete vníma politické strany ako inštitúcie najviac zasiahnuté korupciou. Vyplýva to z nového prieskumu verejnej mienky, nazvaného **Globálny barometer korupcie 2004** (z ang. *Global Corruption Barometer*), publikovaného dnes Transparency International (TI), ktorým chce takto pripomenúť dnešný **Medzinárodný deň boja proti korupcii**.

Z celkovo 64 skúmaných krajín boli politické strany označené ako inštitúcie najviac zasiahnuté korupciou v 36 krajinách. Na stupnici od nezasiahnuté korupciou (1) po extrémne skorumpované (5) sa politické strany umiestnili najhoršie s hodnotou 4. Najhoršie z prieskumu vyšiel Ekvádor nasledovaný Argentínou, Indiou a Peru. Zároveň verejnosť označila politickú korupciu za veľmi vážny spoločenský problém a uviedla, že vo väčšine krajín zaradených do prieskumu je korupciou postihnutý viac politický život než podnikanie alebo osobný súkromný život. Podľa Globálneho barometra korupcie 2004 po politických stranách na druhom mieste sú z celosvetového hľadiska vnímané ako veľmi skorumpované nasledovné inštitúcie – parlamenty, ďalej polícia a súdy.

Prieskum bol uskutočnený na vzorke 50 000 respondentov, širokej verejnosti, zo 64 krajín sveta. Slovensko nebolo zaradené do uvedeného prieskumu. Prieskum zrealizoval pre TI inštitút Gallup International v mesiacoch jún až september 2004. Dopĺňa obraz o stave a formách korupcie a popri Indexe vnímania korupcie a Indexe vnímania poskytovania úplatkov patrí medzi viaceré nástroje používané TI na poukázanie na fenomén korupcie vo svete. Viac informácií o technike uskutočnenia tohto prieskumu je uvedených v Prílohe 2.

9. december bol vyhlásený za Medzinárodný deň boja proti korupcii minulý rok pri slávnostnom podpise Protikorupčného dohovoru OSN v mexickej Meride. Aby uvedený dohovor vstúpil do platnosti musí ho ratifikovať 30 štátov. Zatiaľ tak urobilo len 13. Slovenská republika medzi nimi nie je. Prezidentka Transparency International Slovensko Emília Sičáková-Beblavá v tejto súvislosti uviedla: „na ratifikáciu tohto dohovoru Slovenskom sú potrebné legislatívne zmeny. Tie sú súčasťou pripravovaných legislatívnych zmien v Trestnom zákone a Trestnom poriadku, ktoré sú v súčasnosti predložené na rokovanie NR SR. Dúfame, že sa im budú poslanci venovať v najbližšej dobe a že ich schvália.“

V piatich krajinách (Kamerun, Keňa, Litva, Moldavsko a Nigéria), najmenej každý tretí občan uviedol, že on alebo člen jeho domácnosti zaplatil úplatok v priebehu ostatných 12 mesiacov. Globálny barometer korupcie 2004 TI tiež ukazuje, že najviac zasiahnutí korupciou sú chudobní ľudia. Polovica respondentov s nízkym príjmom uviedla, že „malá“ korupcia je veľmi veľký problém, zatiaľ čo medzi respondentmi s vysokým príjmom to uviedlo iba 38 % opýtaných. Chudobné obyvateľstvo uviedlo tiež, že korupcia má na ich osobný a rodinný život najväčší vplyv.

Globálny barometer korupcie 2004 TI ukazuje, že ľudia po celom svete ostávajú pesimistickí – 1 z 5 ľudí si myslí, že korupcia počas nasledujúcich troch rokov výrazne vzrastie. *„Máme stále dôvod byť sebavedomí. Verejnosť si je vedomá tohto problému a chce vidieť zmenu“*, uviedol za TI Akere Muna, prezident Transparency International Kamerun. *„Deň boja proti korupcii ponúka príležitosť a výzvu politickým lídrom vymaniť sa spod zovretia korupcie a spolu s verejnosťou získať podporu pre protikorupčné opatrenia, ktoré môžu viditeľne očistiť politický život,“* zdôraznil.

Jednotlivé zistenia Globálneho barometra korupcie 2004 sú uvedené v Prílohe 1.

Príloha 1:

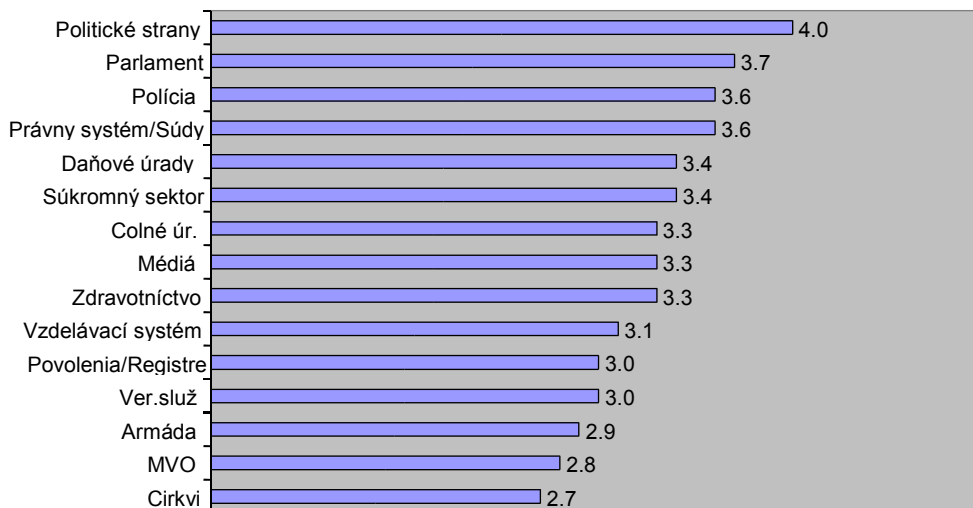
Prehľad jednotlivých výsledkov Globálneho barometra korupcie 2004 TI¹

Inštitúcie ohrozené korupciou

Označenie politických strán verejnosťou ako najskorumpovanejšie inštitúcie tiež potvrdzuje minuloročný Globálny barometer korupcie 2003 TI. Cobus de Swardt, programový riaditeľ Sekretariátu TI, uviedol: „*Politické strany sú cvičiskom pre väčšinu vládnych lídrov a poslancov. Zákony by mali zakázať politickým stranám a kandidátom na volené funkcie prijímať dary určené na získanie ich náklonnosti alebo iných výhod a mali by od nich vyžadovať sprístupnenie ich finančných zdrojov. Politické strany musia prijímať vnútorné opatrenia na zamedzenie korupcie a na podporu transparentnosti napr. prostredníctvom výberových procedúr, uskutočňovaním transparentných volebných kampaní, odmietaním korumpujúcich finančných zdrojov a zverejňovaním identity darcov.*“

Sektory a inštitúcie najviac zasiahnuté korupciou

(1 – neskorumpované ... 5 – extrémne skorumpované)

Zdroj: Globálny barometer korupcie 2004 Transparency International.

Politické strany však neboli vnímané ako najskorumpovanejšie inštitúcie vo všetkých krajinách. Podľa Globálneho barometra korupcie 2004 TI, respondenti z Argentíny, Indonézie, Južnej Kórey, Tajvanu a Ukrajiny uviedli, že **parlamenty** sú minimálne rovnako skorumpované inštitúcie, ak nie ešte viac, ako politické strany.

V Kamerune, Gruzínsku, Ghane, Guatemale, Keni, Malajzii, Mexiku, Moldavsku, Nigérii, Pakistane, Filipínach, Rusku, Južnej Afrike a Ukrajine bola za najskorumpovanejšiu inštitúciu označená polícia. V Afganistane, Chorvátsku, Macedónsku (FYROM) a Venezuele boli za najskorumpovanejšie označené súdy.

¹Názvy štátov sú uvádzané v anglickom jazyku, keďže sa jedná o pôvodné tabuľky výsledkov prieskumu Globálneho barometra korupcie 2004 TI.

Národné inštitúcie a sektory* – skorumpované alebo čisté?²

<i>Do akej miery si myslíte, že tieto inštitúcie sú v tejto krajine/na tomto území zasiahnuté korupciou? (1: nie sú skorumpované, 5: extrémne skorumpované)</i>	Politické strany	Parlamenty	Právny systém/ Súd y	P o l í c i a	P o d n i k a n i e	D a ň o v é ú r a d y	Colné ú r a d y	M é d i á	Z d r a v o t n í c t v o	V z d e l á v a n i e	P o v o l e n i a/ R e g i s t r e	V e r e j n é s l u ž b y	A r m á d a	M V O	C i r k v i
Afghanistan	3.1	2.9	3.4	3.0	2.9	3.0	3.3	2.6	2.8	2.5	2.9	3.0	3.0	2.9	2.2
Albania	2.9	3.0	3.2	3.1	3.5	3.5	3.7	2.2	3.3	2.1	2.7	2.4	2.0	1.8	1.9
Argentina	4.6	4.6	4.3	4.4	3.7	3.6	4.2	3.5	3.3	3.1	3.8	3.7	3.4	2.9	3.0
Austria	3.3	2.8	2.6	2.8	2.9	2.7	2.6	2.8	2.4	2.3	2.5	2.4	2.5	2.4	2.5
Bolivia	4.5	4.3	4.0	4.2	3.2	3.6	4.2	2.8	3.0	3.0	3.0	3.0	3.6	2.7	2.2
Bosnia and Herzegovina	4.3	4.1	4.0	3.9	3.8	3.3	4.0	3.1	3.8	3.5	3.1	2.7	2.3	2.5	2.5
Brazil	4.5	4.3	4.2	4.4	3.8	4.2	3.9	3.6	3.9	3.9	3.6	3.8	3.4	3.0	3.0
Bulgaria	4.3	4.2	4.3	3.8	3.7	3.5	4.5	3.0	3.8	3.3	3.6	2.8	2.7	2.9	2.6
Cameroon	3.5	3.3	4.0	4.3	3.5	3.9	4.3	3.3	3.6	3.5	3.4	3.2	3.5	2.5	2.1
Canada	3.8	3.5	3.2	2.8	3.0	3.1	2.6	3.2	2.7	2.6	2.5	3.0	2.6	2.6	2.6
Costa Rica	4.5	4.3	4.0	4.2	3.8	4.3	4.1	3.6	4.4	3.8	3.5	4.1	0.0	3.6	4.2
Croatia	3.6	3.6	3.8	3.3	3.5	3.5	3.3	3.1	3.6	3.0	3.5	3.1	2.7	2.4	2.6
Čzech Republic	3.9	3.5	3.5	3.8	3.1	2.9	3.4	2.9	3.0	2.6	2.3	2.1	2.8	2.6	2.2
Denmark	2.6	2.2	1.9	1.9	2.3	1.7	1.7	2.6	2.0	1.7	1.5	1.7	1.9	2.1	1.9
Ecuador	4.9	4.8	4.5	4.3	3.2	3.5	4.4	3.0	3.3	3.5	4.3	3.7	3.6	3.1	2.8
Estonia	3.5	3.1	3.1	2.9	3.1	2.5	3.0	2.8	2.7	2.4	2.9	2.4	2.0	2.8	1.7
Finland	3.0	2.6	2.0	1.7	2.7	2.0	1.6	2.9	1.9	1.6	1.6	2.0	1.6	2.0	2.3
France	4.1	3.4	3.3	3.1	3.5	2.5	2.7	3.5	2.2	2.0	2.2	2.2	2.3	2.5	2.2
Georgia	3.5	3.4	3.8	4.2	3.3	3.9	3.9	2.7	3.6	3.3	3.4	3.0	2.9	2.7	2.0
Germany	3.9	3.2	2.8	2.5	3.3	2.9	2.6	3.1	2.7	2.5	1.9	2.6	2.5	2.7	2.5
Ghana	3.7	3.0	3.7	4.5	3.3	3.7	4.3	2.8	3.3	3.5	3.3	3.8	2.4	2.6	2.6
Greece	3.8	3.0	3.1	3.2	3.0	3.7	3.3	3.5	4.0	2.8	2.8	3.0	2.2	2.4	2.7
Guatemala	4.2	4.1	4.1	4.2	3.9	4.1	4.1	3.7	3.8	3.8	3.7	3.9	3.8	3.6	3.2
Hong Kong	3.0	2.5	2.5	3.0	3.2	2.1	2.5	3.0	2.1	2.2	1.8	2.0	2.0	2.4	2.0
Iceland	3.1	2.5	2.2	2.0	3.0	1.7	2.1	2.9	2.0	1.7	1.8	2.4	0.0	1.9	1.7
India	4.6	4.0	4.0	4.5	2.9	3.4	3.9	2.7	3.8	3.8	3.7	3.5	1.9	2.7	2.7
Indonesia	4.4	4.4	4.2	4.2	3.7	4.0	4.3	2.6	3.0	3.2	3.7	3.1	3.3	2.4	1.8
Ireland	3.9	3.2	3.3	3.1	3.1	3.0	2.3	2.8	2.8	2.2	2.0	2.3	2.1	2.2	2.8
Israel	4.3	4.1	2.7	3.0	3.1	3.3	3.1	3.1	3.1	2.7	3.1	3.2	2.3	3.2	3.8
Italy	4.2	3.7	3.2	2.5	3.5	3.5	2.8	3.3	3.4	2.5	3.5	2.9	2.4	2.4	2.2
Japan	4.3	3.7	3.1	3.9	3.3	3.4	3.0	3.3	3.7	3.1	2.6	3.0	3.0	2.9	3.6
Kenya	4.1	4.0	3.8	4.3	3.7	3.9	4.0	2.7	3.5	2.9	3.9	3.4	3.0	2.9	2.5
Korea (South)	4.4	4.5	3.6	3.8	3.4	3.4	3.7	3.6	3.4	3.5	2.5	2.5	3.4	2.8	3.1
Kosovo	3.0	2.4	2.9	1.9	3.1	2.7	3.5	2.3	3.5	2.6	2.8	3.1	1.4	2.3	1.5
Latvia	4.2	4.0	4.1	4.0	3.7	3.5	4.1	3.1	3.6	3.0	3.1	2.3	2.5	2.4	2.0
Lithuania	4.2	4.2	4.2	4.1	3.5	3.5	4.3	3.2	3.8	3.0	2.9	2.7	2.4	2.8	2.3
Luxembourg	2.9	2.4	2.5	2.4	2.7	2.2	2.2	2.6	2.1	2.0	2.0	2.0	1.9	2.1	2.4
Macedonia (FYR)	4.2	4.1	4.3	3.8	3.8	3.6	4.2	3.3	4.2	3.8	3.1	3.0	2.7	3.0	3.0
Malaysia	3.5	3.0	2.9	3.8	3.1	2.6	3.4	2.4	2.2	2.3	3.2	2.2	2.3	2.4	2.0
Mexico	4.5	4.2	4.3	4.5	3.7	4.0	4.0	3.6	3.5	3.4	3.8	3.7	3.2	3.3	3.1
Moldova	4.1	4.1	4.1	4.3	3.7	3.8	4.3	3.0	3.9	3.6	3.8	2.8	2.9	2.8	2.1
Netherlands	2.8	2.6	2.6	2.7	3.0	2.5	2.6	3.0	2.2	2.1	2.3	2.6	2.4	2.4	2.3
Nigeria	4.5	4.2	3.8	4.8	3.4	3.8	4.0	3.0	3.1	3.8	3.3	3.5	3.9	2.7	2.4
Norway	3.1	2.7	2.3	2.3	3.4	2.1	2.3	3.2	2.4	2.0	2.0	2.4	2.4	3.0	3.4
Pakistan	4.1	4.0	4.1	4.4	3.7	4.0	3.9	3.5	3.8	3.6	3.9	3.8	3.3	3.3	3.1
Peru	4.6	4.5	4.5	4.5	3.9	4.1	3.8	4.2	3.9	4.0	4.2	3.9	4.2	3.9	2.8
Philippines	4.1	4.1	3.6	4.2	3.4	3.8	3.9	2.8	3.2	3.3	3.6	3.3	3.4	2.9	2.1
Poland	4.2	4.1	4.0	3.9	3.8	3.5	3.1	3.4	4.1	3.5	3.7	3.1	3.1	3.3	3.1
Portugal	3.9	3.4	3.5	3.4	3.4	3.9	2.9	3.2	3.3	3.0	2.7	2.9	2.7	3.1	2.8
Romania	4.2	4.0	4.1	3.8	3.7	2.9	4.2	2.6	3.9	3.3	3.4	2.5	2.4	2.7	2.2
Russia	3.8	3.7	3.7	4.0	3.6	3.4	3.5	3.4	3.4	3.5	3.2	2.7	3.4	2.7	2.1
Singapore	1.9	1.6	1.7	1.7	2.4	1.6	1.8	2.0	1.6	1.6	1.5	1.5	1.7	2.2	2.0
South Africa	3.8	3.4	3.4	3.8	3.2	2.9	3.1	2.8	3.4	3.2	3.5	3.0	2.9	2.9	2.3
Spain	3.8	3.2	3.4	2.9	3.5	3.4	3.0	3.6	2.6	2.7	2.9	3.0	2.7	2.5	3.0
Switzerland	3.2	2.8	2.3	2.3	3.0	2.7	2.3	3.1	2.3	2.1	2.1	2.3	2.4	2.4	2.3
Taiwan	4.0	4.1	3.4	3.3	2.9	2.9	3.5	2.7	2.5	2.7	1.8	3.1	3.3	1.9	2.5
Turkey	4.0	3.8	3.9	4.0	4.1	4.2	4.1	3.8	4.1	3.9	3.8	4.1	3.1	3.5	3.3
Ukraine	4.3	4.3	4.2	4.3	4.0	4.2	4.3	3.4	4.1	3.9	3.4	3.0	3.1	3.0	2.0
United Kingdom	3.4	3.2	3.0	2.8	3.0	2.6	2.5	3.3	2.4	2.4	2.2	2.3	2.5	2.6	2.6
Uruguay	4.3	4.1	3.9	4.2	3.6	3.3	4.2	3.4	3.3	3.1	3.0	3.1	3.5	2.6	3.1
USA	3.6	3.3	3.3	2.9	3.0	3.2	2.6	3.5	3.0	2.8	2.2	2.9	2.5	2.6	2.5
Venezuela	4.1	4.2	4.3	4.2	3.8	3.9	3.9	4.0	4.0	3.9	3.8	3.6	3.6	3.5	3.3
Total sample	4.0	3.7	3.6	3.6	3.4	3.4	3.3	3.3	3.3	3.1	3.0	3.0	2.9	2.8	2.7

Zdroj: Globálny barometer korupcie 2004 Transparency International.

²V tabuľke je uvedených 62 štátov, pretože všetkých 5 otázok nebolo položených vo všetkých 64 štátoch alebo územiach. V Egypte bola položená len otázka č. 5 a vo Vietname len otázka č. 1. V Afganistane boli položené len otázky č. 1, 2 a 4.

*Sektory sú uvádzané zľava doprava podľa ich celkového hodnotenia. Zvýraznené hodnoty ukazujú najvyššie hodnoty pre každý sektor a danú krajinu (územie).

V Hongkongu, Holandsku, Nórsku a Singapúre **podnikanie a súkromný sektor** boli identifikované ako najviac zasiahnuté korupciou. Daňové úrady boli označené ako najviac skorumpované v Poľsku a Turecku. V Albánsku, Bulharsku, Kamerune, Kosove, Litve, Moldavsku, Rumunsku a na Ukrajine bola ako najviac skorumpovaná označená colná správa, aj keď v niektorých prípadoch podobné skóre dosiahli aj iné inštitúcie.

„Veľká“ a „malá“ korupcia: čo je väčší problém?

V skúmaných krajinách veľkú korupciu (politickú korupciu) identifikovalo ako veľmi veľký problém 57 % respondentov. Menšie percento – 45 % respondentov, označili malú (administratívnu) korupciu, ako napríklad úplatky za získanie licencie alebo nezaplatenie pokuty, za veľmi veľký problém. Napriek tomu, obidva typy korupcie boli označené za veľký problém. 8 z 10 opýtaných ju označilo za veľmi veľký alebo dosť veľký problém v ich krajine.

Cobus de Swardt v tejto súvislosti uviedol: „*Politická korupcia je zločin s ponukovou aj dopytovou stránkou. Medzinárodná podnikateľská komunita rovnako ako volení predstavitelia musia prijať zodpovednosť za obavy vyslovené po celom svete týkajúce sa rozsahu politickej korupcie a ňou napáchaných škôd*“.

Malá alebo administratívna korupcia nebola považovaná za veľký problém vo väčšine priemyselných krajín, ale obzvlášť nízka bola v severných krajinách a v Singapure. Výnimkami medzi rozvinutými krajinami, kde malá korupcia bola označená ako významný problém, boli Francúzsko, Grécko, Taliansko, Portugalsko a Španielsko. Tu bola považovaná za veľký problém aj veľká (politická) korupcia v rovnakom rozsahu ako v prípade rozvojových krajín.

V Brazílii uviedlo 99% respondentov že veľmi veľkým alebo dosť veľkým problémom je veľká ako aj malá korupcia. Verejnosť v Ekvádore a v Turecku považovala tie dva typy korupcie tiež za významný problém.

Aký dopad má korupcia na mňa a moju krajinu?

Dopad korupcie na **politický život** bol vnímaný viac ako dopad na súkromný život alebo na podnikanie. V západnej Európe uviedlo 5 z 10-tich respondentov vo Francúzsku, Grécku a Írsku, že korupcia má veľký dopad na politický život v ich krajine. Napriek tomu, v Holandsku takýto názor vyslovil len 1 z 10-tich respondentov.

Čo sa týka strednej a východnej Európy, polovica alebo viac ako polovica opýtaných uviedla v Bosne a Hercegovine, Bulharsku, Českej republike, Lotyšsku, Litve, Moldavsku, Poľsku, Rumunsku a na Ukrajine, že korupcia má veľký dopad na politický život v ich krajine. Medzi africkými krajinami zaradenými do prieskumu uviedli najväčšie obavy o dopade korupcie na politický život v ich krajine 6 z 10-tich Nigérijcov. V Bolívii, Brazílii a Peru to uviedlo 8 z 10 opýtaných, zatiaľ čo v Mexiku a Argentíne to uviedlo 6 z 10 respondentov. V Guatemale a vo Venezuele to uviedli len 3 z 10 opýtaných. Inde vo svete to uviedli 2 z 3 respondentov v Izraeli v Južnej Kórey a na Tajvane.

Vplyv korupcie na oblasti života v krajine

	Osobný a súkromný život	Podnikanie	Politický život
Nemá vplyv	32%	13%	11%
Do malej miery	23%	19%	15%
Mierny	23%	30%	26%
Do veľkej miery	20%	33%	44%
Nevie/bez odpovede	3%	6%	5%

Zdroj: Globálny barometer korupcie 2004 Transparency International.

Verejnosť v Japonsku, Singapure a vo väčšine západoeurópskych krajinách prezentovala len malú starosť o vplyv korupcie na **podnikateľský sektor** s výnimkou Talianska a Grécka, kde skoro 5 z 10-tich opýtaných uviedlo, že korupcia vplyva na podnikanie do veľkej miery. Medzi stredo a východoeurópskymi krajinami túto obavu vyjadrili respondenti v Bosne a Hercegovine a v

³Z ang. *grand* corruption.

⁴Z ang. *petty* corruption.

Chorvátsku. 1 z 2 opýtaných to uviedol aj v Kamerune, Ghane, Keni, Turecku, Južnej Kórey a Tajvane. V Brazílii a Peru uviedlo 6 z 10 opýtaných, že korupcia má veľký dopad na podnikanie.

Rozdiely medzi rozvinutými a rozvojovými krajinami sa ukázali, keď respondenti hodnotili vplyv korupcie na **súkromný a rodinný život**. Vplyv korupcie tu bol vnímaný ako veľmi nízky vo väčšine rozvinutých krajinách s výnimkou Kanady, Grécka, Hongkongu, Izraela, Taiwanu a USA, kde 4 z 10 opýtaných uviedli, že korupcia má mierny alebo veľký vplyv na ich súkromný život. Veľký negatívny dopad korupcie na súkromný život uviedli viac ako 1 respondent z 3 v Bolívii, Bosne a Hercegovine, Brazílii, Ekvádore, Ghane, Indii, Keni, Mexiku, Pakistane, Peru, na Filipínach a v Turecku.

Kto podpláca?

Celosvetovo uviedlo 10 % respondentov, že oni alebo členovia ich domácnosti zaplatili úplatok v priebehu ostatných 12 mesiacov. V Kamerune väčšina opýtaných pripustila, že jeden člen z ich domácnosti dal za ostatný rok úplatok. V krajinách EÚ to uviedlo 11% Grékov. Obyvatelia Juhoafrickej republiky naopak uviedli hodnotenia podobné tým z rozvinutých krajín.

Skúsenosť s podplácaním

Otázka – Zaplatili ste Vy alebo niekto z Vašej domácnosti v priebehu ostatných 12 mesiacov úplatok v akejkoľvek forme?	Viac ako 50%	Cameroon
	41% - 50%	---
	31% - 40%	Kenya, Lithuania, Moldova, Nigeria
	21% - 30%	Albania, Bolivia, Czech Republic, Ecuador, Ghana, Philippines, Romania, Russia, Ukraine
	11% - 20%	Bosnia and Herzegovina, Brazil, Costa Rica, Egypt, Greece, Guatemala, India, Indonesia, Kosovo, Latvia, Mexico, Pakistan, Peru
	5% - 10%	Argentina, Bulgaria, Croatia, Estonia, South Korea, Georgia, Macedonia (FYR), Poland, Turkey, Uruguay, Venezuela
	Menej ako 5%	Austria, Canada, Denmark, Finland, France, Germany, Hong Kong, Iceland, Ireland, Israel, Italy, Japan, Luxembourg, Malaysia, Netherlands, Norway, Portugal, Singapore, South Africa, Spain, Switzerland, Taiwan, UK, USA
Odpoveď – Áno		

Zdroj: Globálny barometer korupcie 2004 Transparency International.

Myslí si verejnosť, že korupcia sa zlepšuje alebo zhoršuje?

S ohľadom na budúcnosť si myslí 45 % opýtaných, že v priebehu najbližších troch rokov korupcia vzrastie. 17 % očakáva jej zníženie. Tieto údaje ukazujú, že nádeje ľudí sa od ostatného Globálneho barometra korupcie 2003 TI nezlepšili.

Najpesimistickejšie krajiny boli Kostarika a Ekvádor s 3 zo 4 respondentov, ktorí sa obávajú nárastu korupcie v najbližších troch rokoch. Najoptimistickejšou krajinou bola Indonézia, kde 2 z 3 opýtaných predpovedali úbytok korupcie v blízkej budúcnosti. Veľa stredo a východoeurópskych krajín zaujalo skôr optimistickejšie postoje s Kosovom a Gruzínskom obzvlášť optimistickými náladami.

V piatich latinskoamerických krajinách uviedlo nadpriemerný počet respondentov, že korupcia sa výrazne zvýši v blízkej budúcnosti. Z afrických krajín, zaradených do prieskumu, boli najpesimistickejšími obyvatelia Nigérie a najoptimistickejšími boli obyvatelia Ghany. 8 z 10 opýtaných v Indii uviedlo, že korupcia bude v budúcnosti narastať. V Pakistane to uviedlo 6 z 10 opýtaných. 7 z 10 Filipíncov sa obáva nárastu korupcie v budúcnosti. Nemecko, Holandsko, Nórsko, Portugalsko a Švajčiarsko boli krajiny západnej Európy, kde obyvatelia očakávali nárast korupcie. Najoptimistickejšími boli Grécko a Írsko.

Ako sa zmení korupcia v najbližších troch rokoch?

Najväčší pesimisti: korupcia sa výrazne zväčší		
	2004	2003
Ecuador	62%	N/A*
Costa Rica	61%	32%
Philippines	54%	N/A*
Sample average	21%	20%

Najväčší optimisti: korupcia sa výrazne zmenší		
	2004	2003
Indonesia	45%	14%
Ghana	25%	N/A*
Georgia	23%	1%
Sample average	3%	5%

Zdroj: *Globálny barometer korupcie 2004 Transparency International.*
**Krajina nebola zaradená do Globálneho barometra korupcie 2003 TI.*

Príloha 2:

Podrobnejšie informácie o Globálnom barometri korupcie 2004 TI

Čo je Globálny barometer korupcie TI?

Je to ďalší prieskum vnímania korupcie?

Čím je Globálny barometer korupcie TI jedinečný?

Môže byť barometer porovnávaný z roka na rok?

Koho názory barometer odráža?

Kto realizuje prieskum?

Koľko krajín/území sveta je zaradených do Globálneho barometra korupcie TI 2004?

Ktoré krajiny sú tento rok zaradené po prvýkrát vo Globálnom barometri korupcie TI 2004?

Môže byť do barometra zaradená moja krajina?

Čím sa líši Globálny barometer korupcie TI od Indexu vnímania korupcie TI?

Čím sa líši Globálny barometer korupcie TI od Indexu vnímania poskytovania úplatkov TI?

Čo je Globálny barometer korupcie TI?

Globálny barometer korupcie TI (ďalej len „Barometer“) je prieskum verejnej mienky zrealizovaný po prvýkrát v roku 2003. V roku 2004 bol zrealizovaný v 64 krajinách sveta. Globálny barometer korupcie TI hodnotí všeobecné vnímanie a skúsenosti s korupciou. Porovnáva „malú“ a „veľkú“ korupciu (a porovnáva korupciu s inými problémami v spoločnosti), hodnotí do akej miery sú verejné a súkromné inštitúcie vnímané ako skorumpované, ukazuje, kde sa verejnosť domnieva, že korupcia má najväčší dopad, zisťuje skúsenosť s podplácaním a očakávaná vývoja korupcie do budúcnosti.

Je to ďalší prieskum vnímania korupcie?

Čiastočne áno. Barometer zahŕňa množstvo otázok zameraných na vnímanie korupcie verejnosťou a na dopady korupcie na spoločnosť. Napriek tomu, Globálny barometer korupcie 2004 TI zisťuje tiež skúsenosť s podplácaním do tej miery, že respondenti majú uviesť, či oni alebo niekto v ich domácnosti zaplatil v priebehu ostatných 12 mesiacov úplatok. Tento typ otázok robí analýzu empirickejšou a vďaka nemu tento výskumný nástroj kombinuje vnímanie so skúsenosťou.

Čím je Globálny barometer korupcie TI jedinečný?

Globálny barometer korupcie TI je jediný celosvetový prieskum verejnej mienky zameraný na vnímanie a skúsenosti s korupciou. Keďže sa jedná o všeobecný prieskum verejnej mienky, predstavuje relatívne úspešný indikátor snáh o zníženie korupcie v rôznych inštitúciách, sektoroch a krajinách. Barometer tiež zisťuje do akej miery sa obyvateľstvo domnieva, že sa korupcia v budúcnosti zníži, čo je nástroj na meranie viery obyvateľov vo vôľu a schopnosť ich politických predstaviteľov a inštitúcií vytvoriť transparentnejšiu a lepšie spravovanú spoločnosť.

Môže byť barometer porovnávaný z roka na rok?

Jednou z vlastností Barometra je, že vďaka nemu bude možné pozorovať vývojové trendy v priebehu času. Keďže je Globálny barometer korupcie TI novým nástrojom, po prvýkrát publikovaným v roku 2003, je príliš skoro identifikovať možné trendy. Napriek tomu dáta získané v dvoch časových bodoch (v roku 2002 pre Globálny barometer korupcie TI 2003, a 2004 pre Globálny barometer korupcie TI 2004) umožňujú urobiť predbežné hodnotenie ako napríklad, či sa verejnosť domnieva, že korupcia sa bude zväčšovať alebo zmenšovať, ktoré inštitúcie sú podľa nej najskorumpovanejšie, a ktoré stránky jej života sú korupciou zasiahnuté najviac.

Koho názory barometer odráža?

Globálny barometer korupcie TI je prieskum verejnej mienky. To znamená, že sa jedná prieskum názorov širokej verejnosti, nie odborníkov. V každej krajine bola vybraná reprezentatívna vzorka obyvateľov. Niektoré vzorky sú celoštátne, niektoré mestské. Všetky vzorky ale boli vzájomne vážené, aby boli zosúladené s celoštátnou a celosvetovou populáciou.

Kto realizuje prieskum?

Prieskum realizuje pre Transparency International inštitút Gallup International ako súčasť svojho prieskumu v názvom Prieskum hlasu ľudu. Inštitút Gallup International sa opiera o svojich partnerov v jednotlivých krajinách ohľadne prekladu a uskutočnenia prieskumu.

Koľko krajín/území sveta je zaradených do Globálneho barometra korupcie TI 2004?

Prieskum zahŕňa 64 krajín alebo území v roku 2004. V roku 2003 bolo do prieskumu zahrnutých 45 krajín alebo území. Ďalšie dve krajiny alebo územia boli zahrnuté len pre niektoré vybrané otázky.

V roku 2004 všetkých 5 otázok bolo položených v 61 štátoch alebo územiach. V Egypte bola položená len otázka č. 5 a vo Vietname len otázka č. 1. V Afganistane boli položené len otázky č. 1, 2 a 4.

Ktoré krajiny sú tento rok zaradené po prvýkrát v Globálnom barometri korupcie TI 2004?

Nové krajiny zaradené do Globálneho barometra korupcie 2004 TI sú: Afganistan, Albánsko, Brazília, Česká republika, Ekvádor, Egypt, Estónsko, Francúzsko, Ghana, Grécko, Island, Keňa, Kosovo, Lotyšsko, Litva, Moldavsko, Pakistan, Filipíny, Singapur, Tajvan, Ukrajina, Uruguaj, Venezuela a Vietnam.

Krajiny zahrnuté v roku 2003 ale nie v roku 2004 z dôvodu nedostatku údajov sú: Kolumbia, Dominikánska Republika, Palestínska samospráva, Panama a Švédsko.

Môže byť do barometra zaradená moja krajina?

Vo všeobecnosti neexistujú prekážky pre zaradenie krajiny do prieskumu. Zatiaľ sme sa spoľahli na inštitút Gallup International, aby zabezpečil pokrytie krajín cez sieť svojich partnerov v jednotlivých krajinách sveta. Ak nám to dovoľia finančné zdroje, veríme, že sa nám podarí zahrnúť do budúcich barometrov viac krajín, predovšetkým rozvojových.

Čím sa líši Globálny barometer korupcie TI od Indexu vnímania korupcie TI (CPI)?

Aj keď sa tieto nástroje merania výrazne líšia výberom vzorky, ich korelácia je vysoká. Korelácia medzi údajmi zistenými vďaka CPI a údajmi zistenými vďaka barometru je vysoká 0,81 v prípade veľkej korupcie a 0,88 v prípade malej korupcie. To môže znamenať, že verejnosť je lepšie informovaná o malej korupcii ako o veľkej korupcii (keďže informácie o veľkej korupcii môžu byť viac sprostredkované prostredníctvom médií ako prostredníctvom osobnej skúsenosti). Vo všeobecnosti je korelácia vysoká a ukazuje, že CPI a barometer prichádzajú k podobným výsledkom. Je však dôležité si uvedomiť, že barometer nie je index a ani v budúcnosti sa to nezmení.

Čím sa líši Globálny barometer korupcie TI od Indexu vnímania poskytovania úplatkov TI (BPI)?

Opäť, barometer je prieskum verejnej mienky, zatiaľ čo Index vnímania poskytovania úplatkov (BPI) je založený na prieskumoch názorov odborníkov na podnikanie vo vznikajúcich trhovách ekonomikách. BPI zisťuje náchylnosť firiem z hlavných exportujúcich krajín alebo území podplácať v zahraničí. Ako taký je BPI nástroj zisťovania vnútorných názorov na ponukovej stránke korupcie. Naproti tomu, Globálny barometer korupcie TI ponúka názory širokej verejnosti o dopadoch korupcie a možnostiach zmeny v rozsahu korupcie v budúcnosti.